

Županijsko stručno vijeće školskih knjižničara
Splitsko – dalmatinske županije

DIGITALIZACIJA U ŠKOLSKOJ KNJIŽNICI

Vanja Škrobica, dipl. knjižničarka
Škola likovnih umjetnosti
Split
01.03.2010.

JE LI NAM POZNATO?

Od Sumerana do danas objavljeno je:

32 milijuna knjiga,
750 milijuna članaka i eseja,
25 milijuna pjesama,
500 milijuna slika,
500.000 filmova,
3 milijuna video zapisa i
100 milijardi mrežnih stranica.

DIGITALIZACIJA I NOVE USLUGE KNJIŽNICA U SVIJETU I RH

Katalog sa slikama: Knjižnica HAZU <http://www.hazu.hr>

Novi digitalni mediji u katalogu

<http://www.jnul.huji.ac.il/dl/music/passover/index.html>

Digitalizacija na zahtjev

George Washington University Library

Oblikovanje digitalnih zbirki

projekt Gutenberg <http://promo.net/pg/>

Silvije Strahimir Kranjčević <http://www.sskranjcevic.hr>

Networked digital library of theses and dissertations (NDLTD)

<http://www.theses.org>

POČECI E-KNJIGE

- E-knjiga prvi se put spominje 1971.
- Michael Hart, student u SAD, putem sveučilišne mreže počeo je distribuirati knjige u digitalnoj formi.
- Projekt je Hart nazvao “Project Gutenberg”- zalaže se za kreiranje elektronskih verzija književnih dijela i njihovo besplatno distribuiranje putem interneta.

ŠTO JE DIGITALIZACIJA ?

- ⇒ prijenos građe u digitalni format (digitalne knjige na CD, DVD i sl.) ili e – knjige, digitalni dokumenti pr. Zemljišnik i sl.)
- ⇒ postupak snimanja, pohranjivanja i obrade sadržaja korištenjem digitalne kamere, skenera i računala
- ⇒ digitalizirani sadržaji spremaju se u nekoliko formata (DjVu, Portable Document Format ili PDF, te Tagged Image File Format (TIFF) – besplatni se i mogu se naći na interneru.

ZAŠTO DIGITALIZIRATI?

- ➔ mogućnost prijenosa **građe na mrežu** (veća dostupnost)
- ➔ **očuvanje intelektualnog sadržaja** - oštećena građa može se otpisati ukoliko je intelektualni sadržaj njena jedina vrijednost, a očuva se prijenosom na drugi medij,
- ➔ **smanjivanje mehaničkog oštećivanja izvornika,**
- ➔ **ušteta prostora,**
- ➔ **ekološki razlozi,**
- ➔ **sigurnost** (za slučaj da se izvornici oštete, ukradu ili unište).

ŠTO ĆEMO DIGITALIZIRATI?

- Tekst,
- Slika,
- Kombinirano tekst i slika,

ŠTO NEĆEMO /NE MOŽEMO DIGITALIZIRATI?

- Građa nekonvencionalne veličine,
- Trodimenzionalna građa,
- Građa izvorno nastala u digitalnom obliku,
- Audio i video građa,

ŠTO TREBAMO ZA DIGITALIZACIJU?

- računalo,
 - skener ili digitalna kamera,
 - software za obradu slike i/ili teksta,
- software za optičko prepoznavanje znakova (OCR – Optical Character Recognition), tehnologija koja omogućuje pretvorbu skeniranih papirnatih dokumenata, PDF dokumenata i slika dokumenata snimljenih pomoću digitalnog fotoaparata u formate koji se mogu uređivati. Jedina mana je ta što program prepoznaje samo engleski tekst.

OCR – Optical Character Recognition

Programi za prepoznavanje skeniranog:

ABBYY

GOOCR

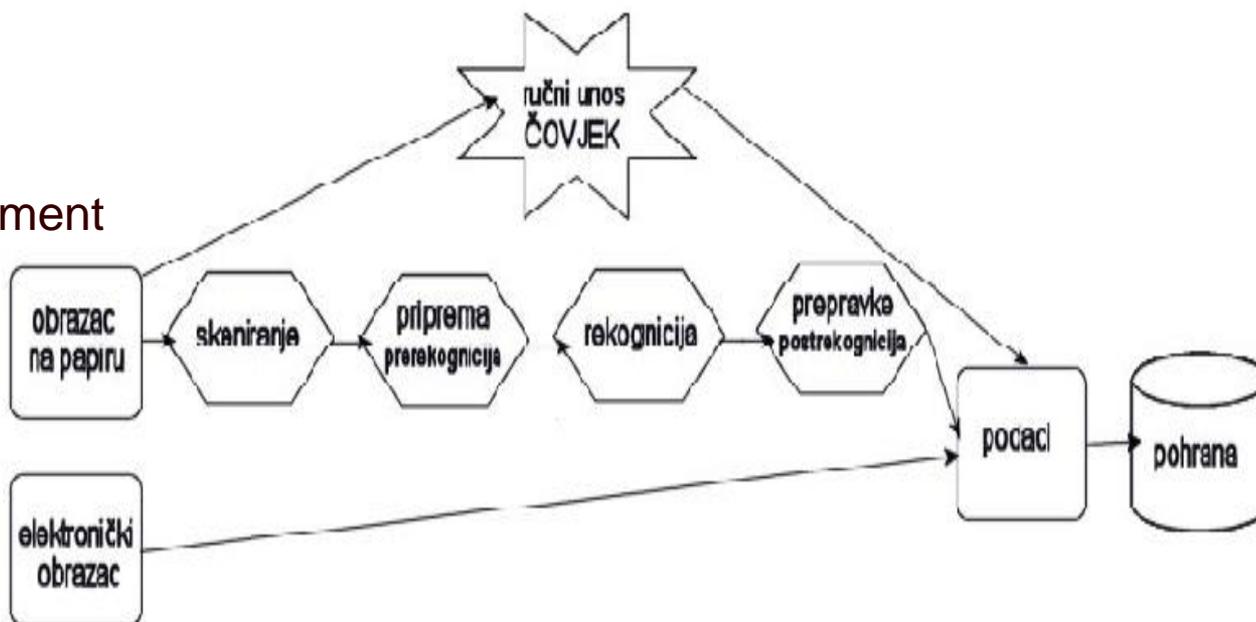
MS Office Document

Imaging

Ocrad

SimpleOCR

SmartScore

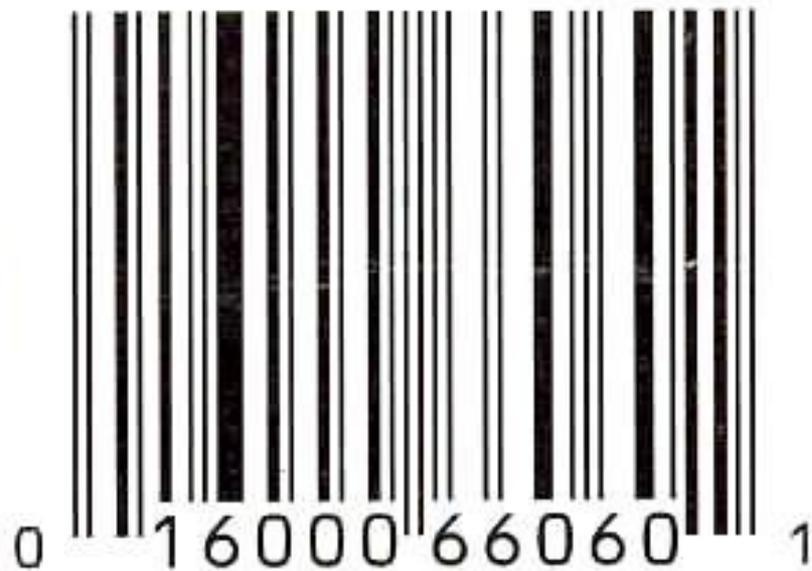

OPTICAL MARK RECOGNITION

OMR – engl. Optical Mark Recognition

Primjena u knjižnicama (ali najviše u trgovini) gdje se na knjigama npr. nalaze bar-kod zapisi u EAN/UPC linijskom bar ko

FAZE DIGITALIZACIJE?

- ➔ Odabir: što ćemo digitalizirati
- ➔ Skeniranje i prerekognicija – priprema
- ➔ Rekognicija – prepoznavanje- pretvaranja slikovnog digitalnog zapisa vizualno čitljivih znakova u kompjuterski čitljive znakove
- ➔ Postrekognicija – prepravke

FORMATI ZA PROIZVODNJU E- KNJIGA

Mobipocket - mogu se dodavati prazne stranice i na njih skicirati crteže i pisati bilješke

Datoteke slikovnih podataka (Image files) - najviše se koristi za stripove i knjige iz umjetnosti npr.

E-vodič (e-guide) - podložan plagiranju budući da ga bilo tko može spremiti na kompjuter, poslati nekom i tvrditi da je njegovo vlasništvo.

HTML (Hyper Text Markup Language) – e -knjige koje koriste HTML mogu biti čitane sa standardnim pretraživačima (Internet Explorer, Firefox) bez potrebe za posebnim dodacima.

Portable Document Format (PDF) - vrlo popularan, može sadržavati slike i tekst, može se zumirati i sl.

NAKON DIGITALIZACIJE VAŽNO JE...

1. **Provjeriti dobiveni elektronički dokument** (čitljivost tj. prijelom teksta, usporediti s izvornikom i utvrditi cjelovitost sadržaja, zaštititi od naknadnog upisivanja i sl.),
2. **Pohranjivanje** (mikrofilm ima dugi vijek trajanja, ali je otežana naknadna obrada i pretraživanje zapisa, magnetski medij kao što su trake, diskete, magnetske kasete, ali je otežano čitanje te optički medij primjerice CD-ROM, CD-ROM na staklu, DVD - danas najvalitetniji i najpraktičniji).

DIGITALIZACIJA I AUTORSKA PRAVA

Google (Google Book Search) je digitalizirao preko 7 milijuna knjiga.

ALI!!!

Godine 2006. tužila ga je jedna francuska izdavačka kuća jer je bez dopuštenja digitalizirao djela u njezinom vlasništvu i, objavivši ih na internetu, prekršio autorska prava.

Što je Google Book Search?

Projekt digitalizacije pokrenut 2004. godine: stvorena je digitalna knjižnica (7 milijuna knjiga) i u tome su surađivale svjetske knjižnice (19), brojni izdavači i autori.

U sklopu najvećeg **europskog projekta digitalizacije** građe europskih muzeja, knjižnica i arhiva -**Europeane**- postavljen je cilj do kraja 2010. godine digitalizirati 10 milijuna dokumenata.

<http://www.poslovni.hr/135041.aspx>, Mršić, Marko: Google kažnjen zbog digitalizacije knjiga, 18.12.1999.

Google Book Search:
<http://books.google.com/books>

Books Pomoć

[Teme pomoći](#)

[Google pomoć](#) > [Books Pomoć](#) > [Knjižničari](#)

[O Google Knjige](#)

[Autori](#)

[Izdavači](#)

[Knjižničari](#)

Knjižničari

[S kojim bibliotekama surađujete?](#)

[Kako mogu povezati određeni naslov na Pretraživanju knjiga?](#)

[Dobivaju li biblioteke primjerak knjige?](#)

[Mogu li vidjeti primjerak ugovora koji potpisujete s partnerskim bibliotekama?](#)

[Na koji način mogu uključiti svoju biblioteku?](#)

[Kako se prikazuju knjige iz Projekta biblioteka? Prikazuju li se oglasi?](#)

[Kako mogu napraviti vezu pretraživanja za određenog autora ili naslov na Pretraživanju knjiga?](#)

[Oštećuju li se knjige iz biblioteke postupkom skeniranja?](#)

[Što znači veza "Pronađi ovu knjigu u biblioteci"?](#)

[About Books](#)

Preporučeni članci

[Što ako ne želim da moja knjiga bude skenirana kao dio Projekta biblioteka?](#)

[Koji API-ovi su dostupni u Google pretraživanju knjiga?](#)

[Zašto je gumb "Preuzmi" dostupan na samo za neke knjige?](#)

[Kako mogu zaštititi svoje knjige?](#)

[Možete li postaviti vezu do moje web lokacije na stranicama iz mojih knjiga?](#)

Dodatni resursi

[Za izdavače i autore](#)

[Knjižnični program](#)

[Blog](#)

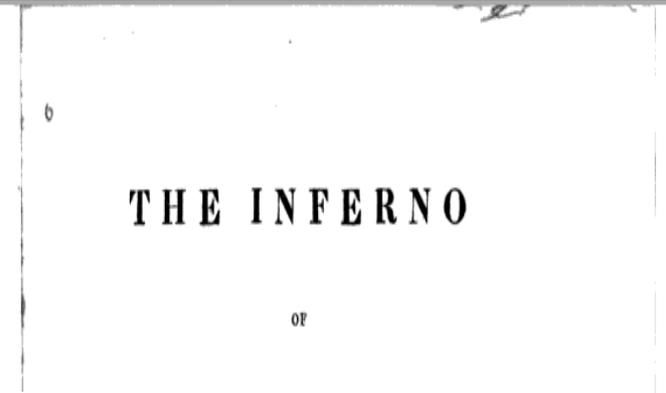
Partnerski program

Imate li pitanja o Partnerskom programu?
Posjetite Partnerski [Centar za pomoć](#).

About this book

Read this book

About this book

Read this book

The inferno of Dante

Key words and phrases

[Ugo Foscolo](#), [Dante](#), [Ghibelline](#), [Guelfs](#), [Virgil](#), [CANT](#)

More details

The inferno of Dante
By Dante Alighieri, Ichabod Charles Wright, W. (Will)
Translated by Ichabod Charles Wright
Published by Longman, 1833
Original from Harvard University
Digitized Apr 28, 2006
437 pages

[3 reviews](#) - [Write review](#)
[Add to my shared library](#)

Read this book

Download PDF

[Download PDF](#) - 5.1M
[View plain text](#)

[3 reviews](#) - [Write review](#)
[Add to my shared library](#)

Order from a bookstore

[AbeBooks](#)

[Alibris](#)

[Amazon](#)

[Barnes&Noble.com](#)

[Google Product Search](#)

[Find this book in a library](#)

[Basic HTML mode](#)

[Flag this page as unreadable](#)

SECOND EDITION.

About this book

Preview this book

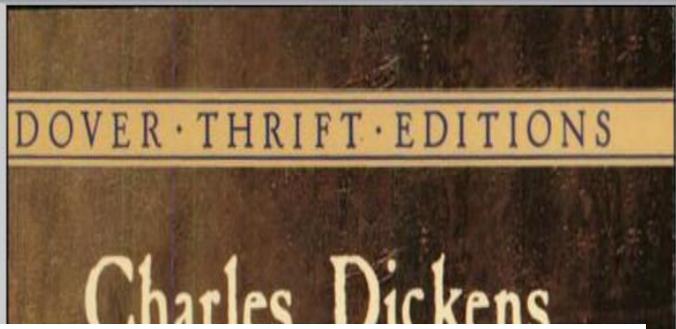
Hard Times

By Charles Dickens

Front Cover

Search in this book Go

Classic 1845 novel offers a powerful indictment of the dehumanizing effects of mid-19th-century industrialization... [more >](#)

[10 reviews](#) - [Write review](#)
[Add to my shared library](#)
[Table of Contents](#)

Order from a bookstore

- [DoverPublications.com](#) - Publisher
- [Amazon.com](#)
- [Barnes&Noble.com](#)
- [Books-A-Million](#)
- [Borders](#)
- [IndieBound](#)
- [Google Product Search](#)

[Find this book in a library](#)

Sponsored Links

- Literary Criticism**
Literary criticism articles, essays & books. Research online.
www.Question.com/Literary_Criticism
- Louisa Hotels**
Compare cheap hotel deals in Louisa. Book now and save!
Louisa.OneTime.com

DOVER Publications

Published by [Courier Dover Publications](#)
Pages displayed by permission

About this book

Preview this book

Hard Times

By Charles Dickens

Classic 1845 novel offers a powerful indictment of the dehumanizing effects of mid-19th-century industrialization. With no guiding principles, the young Gradgrinds sink into lives of misery and despair.

More details

Hard Times
By Charles Dickens
Edition: unabridged
Published by Courier Dover Publications, 2001
ISBN 0486419207 , 9780486419206
208 pages

[10 reviews](#) - [Write review](#)
[Add to my shared library](#)

Preview this book

OCR Proofreader - Page 1 of 1

chæft, politisk bonse

Word with suspect character(s):

viklet Sans for Geschæft, politisk bonsens og grænseløs Naivitet.

Ignore

Ignore All

Add

Suggestions:

1) apolitisk	2) politik	3) politis
4) politiske	5) upolitisk	6) politiks

Change

Change All

User dictionary: [none]

More >>

Page Ready

Document Ready

Close

8 *Introduktion*

viklet Sans for Geschæft, politisk bonsens og grænseløs Naivitet. I Aarhundreder er Sten blevet lagt paa Sten, til vi nu har en dog brugbar Bygning. Kun de naive tror, at vi har faaet bygget færdigt; for færdige bliver vi aldrig paa dette Omraade.

I denne Bog har jeg forsøgt at skildre, hvordan det er gaaet til, at vi er havnet i det, vi nu engang er havnet i. I Almindelighed tror man vist, at det er Hørup og I. C., og saa selvfølgelig Steincke, der har skabt vor Sociallovgivning, men den er meget ældre. Vi har Rester fra den katolske Filantropi og fra Holbergs og Struenses Tid. Vi har Bestemmelser, der kun kan forstaas, hvis man er klar over, at det var dengang, de blev sat ind i dansk Lovgivning.

Bogen er egentlig ikke historisk. Forfatteren interesserer sig ikke saa meget for, hvordan Forholdene var i 1790, som for hvor meget af alt det, som skete i 1790, der har faaet Betydning for de Regler, vi lever under i Dag. Det er vist ikke den Synsvinkel, Historikerne normalt anlægger; hermed bliver Historien da et i Dag og noget andet i Morgen.

Men Forfatteren er heller ikke Historiker, han er noget interesseret i Socialpolitik, men er først og fremmest Specialist i offentlige Finanser. Bogen falder saaledes uden for Forfatterens egentlige Faacomraade, selv om dette præger den

AUTORSKA PRAVA U RH

- ⇒ Zakon o autorskom pravu (NN 53/91 i 58/93)
- ⇒ Čl. 26 – imovinska prava autora
- ⇒ Čl. 37. – autorovo pravo davanja odobrenja za obradu ili drugu preinaku djela
- ⇒ Čl. 47. – popis dopuštenih radnji bez odobrenja autora
- ⇒ Čl. 48. – popis dopuštenih radnji bez odobrenja autora i bez plaćanja naknade za korištenje
- ⇒ Novi Zakon o autorskom pravu je u izradi
- ⇒ Agencija za autorska prava
- ⇒ Suradnja s izdavačima, urednicima i autorima

SURADNJA MEĐU USTANOVAMA

→ izbjeći digitalizaciju istih djela

→ pratiti projekte:

EROMM-a (European Registry of Microfilm Masters) - popisuje mikrooblike iz velikih europskih knjižnica,

DIGICULT-a (Digital Heritage and Cultural Content) Europske komisije (Cultivate Interactive 2002)

OBVEZNI PRIMJERAK DIGITALNE GRAĐE

Preporuka Europske komisije o digitalizaciji, mrežnoj dostupnosti i digitalnoj zaštiti kulturne građe, 2006.

Zemlje članice trebale bi ujednačiti svoje propise o predaji digitalnih primjeraka.

Mrežno pobiranje trebalo bi uključiti u nacionalne zakonske propise.

PREDNOSTI TISKANE KNJIGE

- može se čitati na različitim mjestima
- izdržljiva je na habanje
- može se čitati i kada je oštećena
- ne zahtijeva izvor struje kao kompjuter
- ima veću kolekcionarsku vrijednost (npr. prva izdanja, potpisane knjige)

NEDOSTATCI TISKANE KNJIGE

- teško ju je kopirati (to košta, pogotovo ako je u boji)
- ne može se čitati u mraku
- zauzima mnogo prostora, teške su za prenošenje (pogotovo na putovanjima)
- mogu se prestati tiskati – što otežava dobavljanje
- ekološki su upitne jer se za njih koriste velike količine papira

PREDNOSTI E - KNJIGE

- **zauzima malo mjesta** (otprilike 500 prosječnih e-knjiga stane na jedan CD)
- **brzo kopiranje i niska cijena** distribuiranja,
- **ekomomski i ekološki su prihvatljive** jer smanjuju potrošnju papira i tinte
- ne istroše se tijekom vremena,
- **stavljanje građe na Web** omogućava veću i bržu dostupnost korisnicima diljem svijeta i “invisible Web” (ograničen pristup – intranet),
- mogu se **izraditi visokokvalitetne kopije** jer se pri umnažanju na gubi na kvaliteti,
- **digitalna građa ne oštećuje se korištenjem,**

NEDOSTATCI E-KNJIGA

- može biti nekompatibilna s novim hardwareom i softwareom jer brze izmjene tehnologije traže stalno prebacivanje na nove digitalne medije i nove formate,
- zahtijeva pažnju u rukovanju i spremanju okumenata,
- mnogi i dalje preferiraju klasičnu knjigu nego čitanje na računalu,
- nedostatak standarda otežava digitalno pohranjivanje pravim arhiviranjem itd.

**ISKUSTVA U
ŠKOLI LIKOVNIH
UMJETNOSTI,
SPLIT**

Search Issuu

Community | [Business](#) | [Platform](#)

Publish by millions.

Explore a world of publications by people and publishers alike. Collect, share and publish in a format designed to make your documents look their very best.

[Sign up now](#) ▶ [Watch the video](#)

www.issuu.com/skafetin

What is Issuu? [Take the tour](#)

Be inspired

Explore thousands of magazines, reports, and documents from around the world ...
[Start exploring](#)

Issuu Mobile

Millions of free publications for your mobile. Install now
[Learn more](#)

Smart Look

No more downloading! Automatically replace your website docs with Issuu. [Learn more](#)

Issuu Pro

Issuu Pro offers all the power of Issuu's free solution, but without advertisement. [Learn more](#)

Search Issuu

Search skafeti...

HOME ▸ PUBLICATIONS ▸ PEOPLE ▸ GROUPS

UPLOAD DOCUMENT

 New folder Move to ▾ Share Edit Delete Distribute Statistics Embed Copy link More ▾

- All Documents
- Published (241)
- Private (10)
- Failed (1)
- Smartlook (0)
- PDF's (86)
- Documents (50)
- Presentations (115)

Newsstand

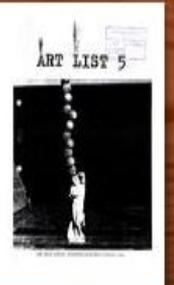
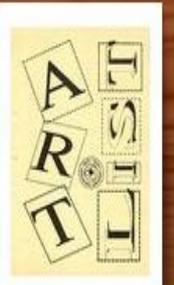
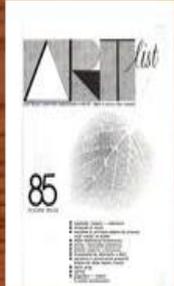
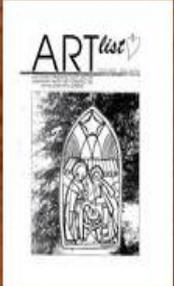
- ▾ Folders
 - All Bookmarks
 - Unsorted (9)
 - ARHIVA 1 etika (19)
 - ARHIVA 2 etika (21)
 - ARHIVA 3 etika (17)
 - ARHIVA 4 etika (6)
 - ARS ANIMAE MEDIJSK
 - ARTLIST (18)
 - ETIKA 1 (1)
 - ETIKA 2 (1)

Folders / ARTLIST

Select All, None

 Embed folder Delete folder

Title / Description Author Date ▾

Title / Description	Author	Date					
ARTLIST 1 skafetin	ARTLIST 2 skafetin	ARTLIST 3 skafetin	ARTLIST 4 skafetin	ARTLIST tematski broj skafetin	ARTLIST 5 skafetin	ARTLIST 6 skafetin	
							
ARTLIST 8 skafetin	ARTLIST 9 skafetin	ARTLIST 10 skafetin	ARTLIST 11 skafetin	ARTLIST 12 skafetin	ARTLIST 16 skafetin	ARTLIST 14 skafetin	
							

[Prev](#) | [Next](#)

[MAM Insider | Winter](#)
★★★★★

[One Small Seed Issue](#)
★★★★★

[Perspectives on Design](#)
★★★★★

Customize and embed

HTML

[Blogger](#)

[Orkut](#)

[MySpace](#)

[Facebook](#)

[WordPress](#)

[Joomla](#)

[Typepad](#)

[LiveJournal](#)

Embed code

```
<object style="width:420px;height:272px" >
```

[Embed guide](#)

URL Show on Issuu Show with styling

```
http://issuu.com/skafetin/docs/15_artist
```

Customize

Misc

Always show flip buttons.

Layout

Two-up Single page Single page
(Browsing) (Presentation) (Reading)

Size

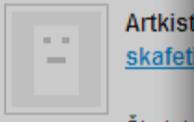
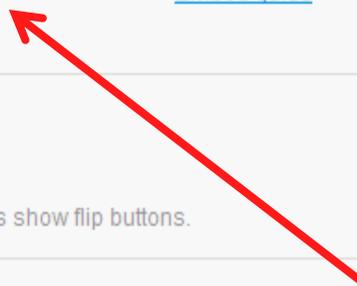
300px 420px 600px Custom

Color or theme

Background color

```
<object style="width:420px;height:272px" >
<param name="movie"
value="http://static.issuu.com/webembedded/viewer
s/style1/v1/IssuuViewer.swf?mode=embed&
;layout=http%3A%2F%2Fskin.issuu.com%2Fv%
2Fflight%2Flayout.xml&showFlipBtn=true&a
mp;documentId=090303143731-
97ca3cc942874071b0748419de901704&do
cName=15_artist&username=skafetin&
p;loadingInfoText=Artkist%2015&et=12672
83628281&er=61" />
<param
name="allowfullscreen" value="true"/>
<param
name="menu" value="false"/>
<embed
src="http://static.issuu.com/webembedded/viewers/s
tyle1/v1/IssuuViewer.swf" type="application/x-
shockwave-flash" allowfullscreen="true"
menu="false" style="width:420px;height:272px"
flashvars="mode=embed&layout=http%3A
%2F%2Fskin.issuu.com%2Fv%2Fflight%2Flayou
t.xml&showFlipBtn=true&documentId=
090303143731-
97ca3cc942874071b0748419de901704&do
cName=15_artist&username=skafetin&
p;loadingInfoText=Artkist%2015&et=12672
83628281&er=61" />
</object>
```


Artkist skafeti

BIBLIOTEKA

www.freeewebs.com/teka

Dobrodošli !

Home Nasih prvih 100 godina Ucenici - web novinari Školska knjižnica Knjižnica u projektima E- knjige i casopisi Etika lekcije + vjezbe Skafetin Guestbook

DOBRODOŠLI NA STRANICE KNJIŽNICE ŠKOLE LIKOVNIH UMJETNOSTI, SPLIT

GDJE SE NALAZIMO?

Od robne kuće Prima u gradu vozi autobus br. 6. Iskrcajte se na 4. stanici (poviše restorana "Opatija")

Iz trajektne luke vozi autobus br. 15. Iskrcajte se na 5. stanici (kod restorana "Opatija")

Škola i knjižnica s galerijom

Radno vrijeme knjižnice knjižnice

Ponedjeljak s 1. i 3. razredima

Cetvrtak s 2. i 4. razredima

Paragraph Type:

Raw HTML Paragraph ▾

Cancel

Done

Paragraph Title:

```
<object style="width:420px;height:272px" ><param name="movie"
value="http://static.issuu.com/webembed/viewers/style1/v1/IssuuViewer.swf?mode=embed&layout=http
%3A%2F%2Fskin.issuu.com%2Fv%2Fflight%2Flayout.xml&showFlipBtn=true&documentId=09030
3143731-
97ca3cc942874071b0748419de901704&docName=15_artlist&username=skafetin&loadingInf
oText=Artkist%2015&et=1267283628281&er=61" /><param name="allowfullscreen"
value="true"/><param name="menu" value="false"/><embed
src="http://static.issuu.com/webembed/viewers/style1/v1/IssuuViewer.swf" type="application/x-shockwave-
flash" allowfullscreen="true" menu="false" style="width:420px;height:272px"
flashvars="mode=embed&layout=http%3A%2F%2Fskin.issuu.com%2Fv%2Fflight%2Flayout.xml&s
howFlipBtn=true&documentId=090303143731-
97ca3cc942874071b0748419de901704&docName=15_artlist&username=skafetin&loadingInf
oText=Artkist%2015&et=1267283628281&er=61" /></object>
```

Škola likovnih umjetnosti u Splitu dobitnica je županijskog priznanja za uspješnih 100 godina djelovanja!

Cestitke svima: profesorima (bivšim i sadašnjim), uenicima (bivšim i sadašnjim) koji su svoj rad, talent i ljubav ugradili u našu školu

Edit

Delete

Move Up

Move Down

Insert Paragraph

Strip u gradskoj knjižnici

Škola likovnih umjetnosti
i Gradska knjižnica Marka Marulića
Split

Izložba stripa povodom 100 godina škole
(učenički radovi)
1. 07. – 15. 07. 2008.

Selektor: akad. grafičar Nikola Skokandić
Organizatorice: Ingrid Poljanec (Gradska knjižnica Marka Marulića) i Vanja Škrebica
(Škola likovnih umjetnosti)
Škola likovnih umjetnosti: www.umjetnicka.com

Edit

Delete

Move Up

Move Down

Insert Paragraph

IZVORI:

- AHDS Guide to Good Practice. Creating and Documenting Electronic Texts : a guide to good practice / Alan Morrison, Michael Popham and Karen Wikander. 1998.
<http://ota.ahds.ac.uk/documents/creating/>
- Digitisation as a Method of Preservation? : Final report of a working group of the Deutsche Forschungsgemeinschaft / H. Weber. 1997. <http://www.knaw.nl/ecpa/PUBL/weber.html>
- CHIN. Capture Your Collections : A Guide for Managers Planning and Implementing Digitization Projects. 2000.
http://www.chin.gc.ca/English/Pdf/Digital_Content/Managers_Guide/managers_guide.pdf
- Guidelines for developing good digital collection project. // Academic Search Premier. Online Libraries & Microcomputers. 20, 3(2002).
- 10. Handbook for digital projects : a management tool for preservation and access / edited by M. K. Sitts. Massachusetts : Northeast Document Conservation Center, 2000.
<http://www.nedcc.org/digital/dman.pdf>
- Handbook for digital projects : a management tool for preservation and access / edited by M. K. Sitts. Massachusetts : Northeast Document Conservation Center, 2000.
<http://www.nedcc.org/digital/dman.pdf>

IZVORI:

- ⇒ Smith, A. Why digitize?. Washington, DC : Council on Library and Information Resources, 1999. <http://www.clir.org/pubs/reports/pub80-smith/pub80.pdf>
- ⇒ Visual Arts Data Service. Creating digital resources for the visual arts : standards and good practice. http://www.vads.ahds.ac.uk/guides/creating_guide/contents.html
- ⇒ Vlašić, K. Priručnik o skeniranju. Zagreb : Kristal print, 1995.
- ⇒ Ministarstvo kulture RH: Nacionalni program digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe, 2006. <http://daz.hr/bastina/NacionalniProgramDigitalizacije.pdf> (7.11.2008.)
- ⇒ Ministarstvo kulture RH; Projekt “Hrvatska kulturna baština”: Priprema i planiranje projekta digitalizacije
http://www.kultura.hr/sudjelujte/digitalizacija/priprema_i_planiranje_projekta_digitalizacije
(7.11.2008.)
- ⇒ Ministarstvo kulture RH; Projekt “Hrvatska kulturna baština”: Smjernice za odabir građe za digitalizaciju (Radna verzija), 2007.
http://www.kultura.hr/hr/content/download/596/7925/file/smjernice_odabir.pdf (7.11.2008.)
- ⇒ V. Srića, A. Kliment, B. Knežević - Uredsko poslovanje, Strategija i koncepti automatizacije ureda, Sinergija, Zagreb, 2003.
<http://www.bds.hr/dnn/Default.aspx?tabid=78&language=en-US>
- ⇒ http://en.wikipedia.org/wiki/Optical_character_recognition